

márczi körök. Legújabbban a berlini en-Courier katonai köréből eredő cikkek, mely az orosz szeptiméterekkel mért igazi hadi készülődésnek jelenti ki az orosz csapatösszpontosításokat; a cikkek szerint nem is 120,000, hanem 210,000 ember van Lengyelországban összpontosítva. Iteni mérvadó körökben komolyan tekintik a bajt s aggályosnak azt a körülményt, hogy Ausztria-Magyarország semminemű ellenintézkedéseket nem tesz.

Hatalmak szövetsége.

A „Standard“ berlini levelezője igen figyelemre méltó tudósítást közöl a három szövetséges hatalom közötti *casus foederis*-ről. E szerint a casus foederis már abban a pillanatban beáll, amint a nagyhatalmak közt a háború veszélye bekövetkezik. A szövetséges hatalmak két pontra nézve állapodtak meg, melyek a casus foederis beállását pontosabban jelölik meg. Először jelenlegi birtokállományuk fűntartását, másodsorban a nagyhatalmi állásuk megvédelmét fogják közösen biztosítani. Ha oly esemény áll be, mely ezen megállapodásokat veszélyeztetné, ha például egy negyedik hatalom háborúval fenyegetődnék, vagy ha a szövetséges hatalmak bármelyikét megtámadná, vagy arra kényszerítene, hogy egy más hatalmat, akár birtokállománynak, akár nagyhatalmi állásának megvédelmét végeztetett támadjon meg: a casus foederis esete azonnal beáll, s a szövetséges hatalmak kötelezve vannak, hogy a támadó vagy megtámadott szövetségesüket ténylegesen támogassák.

A helyzet.

Az orosz csapatösszpontosításokról a Erdblat ismét inspirált cikket közöl, melyben feltűnik különbséget tesz a politikai és a katonai helyzet között. Monárhianaknak Oroszországhoz való diplomáciai viszonyait a cikkek nagyon békésnek mondja, s a politikai helyzetben nem talál semmi okot, melynek alapján a fennálló nehézségek békés megoldásának lehetőségét kéthetnek ki lehetne. A politikai helyzet nem is ad aggodalomra okot, de igenis aggodalmat keltő a katonai helyzet, mely mióta szöngyre került, semmit se változott vagy javult. Az offenzívus ezután ismét felsorolja a már hivatalosan is megerősített városi csapatmozgásokat s arra a következtetésre jut, hogy a határon történő a legkomolyabb figyelmet és őrködést teszik szükségessé s ha a csapatmozgások nem szűnnek meg, a mi részünkről is szükségessé teszik, hogy a határon elhelyezett haderőnk, a különös katonai egységek helyreállítását végeztetett lassankint megerősítsük.

Ki támad?

A „Ruszi Invalid“, mint hivatalos katonai szaklap érdekes adatokat tartalmaz hosszabb cikkek kifejté, hogy nem Oroszország, az melynek katonai állása a határon támadó jellegű, hanem Ausztria-Magyarország és Németország.

Haderők szembeállítás.

Az orosz és a magyar sajtóban néhány orosz lovassági ezrednek a városi katonai kerületbe történt áthelyezése következtében keletkezett riadalom a „Ruszkij Invalid“-ot arra indítja, hogy Oroszország, valamint nyugati szövetségjének katonai állását a határkerületekben fejtegetés tár-

gyává tegye, hogy a kérdés megvilágítás- sák, tulajdonképpen ki készül támadásra és ki készül védekezésre.

A német hadsereg utolsó 5 évi béke-állományát 65 zászlóaljjal és 384 ágyúval, az orosz határokon levő német csapatokat pedig 21 zászlóaljjal, 27 üteggel és 15 lovas századdal szaporították. Németország 1878 óta keleti részében 4850 kilométernyi vasutat épített, 385 vonalon szállíthatja csapatait az orosz határra, és 10 gőz állomáson képes azokat az orosz határokon kiszállítani és összpontosítani. Németország I. osztályú tábori erőiteseit létesített Thorn, Posen, Danzig és Königsbergben a graudenzinek építése pedig még következni fog.

Ausztria-Magyarország a korábbi 23 gyaloghadosztályt 9 újall szaporította, mihez mozgósítás esetén még 14 honvédadosztály számítandó. A Galiciában elhelyezett csapatokat 18 lovasszázaddal és 13 üteggel szaporította. Valamennyi ott elhelyezett üteg lovakkal teljesen felszereltetett amaz osztrák területeken, melyek orosz háborúnak színhelyei lehetnek; 1878 óta összesen 45000 kilométer vasút épült, 4 kiágazással az orosz határ felé. Jelenleg 6 osztrák és magyar vasuton lehet csapatokat Galiciába szállítani és 9 gőzponton lehet azokat az orosz határmentén felállítani. Lembergben, Przmylben, Jaroslawban, Dombiczban, Riasevben és más pontokon számos katonai barakkot építettek és ott élelmentárakat emelnek.

A przemysli krakkói várak erősítéssékké alakították át, sőt a krakkói erődkből orosz területeket lövni is lehet. Krakkóban vasuti kocsik egész tömege áll készen, melyek orosz vasutak használatára vannak berendezve. Mindez különösen azonban a vasút építés, melynek csak támadó jelentősége van, arra mutat, hogy Ausztria-Magyarország a védekezés látszata alatt előkészületeket tesz, — hogy egyidejűleg szövetségeseivel Oroszországba betörjön.

Mit tesz azonban Oroszország szemben szövetségjének fenyegető előkészületeivel? A nyilvánvaló segély dacára, Oroszország felismerte azt, hogy egy európai háborúban a nyomorú idezőn elő az egész emberiségre nézve és Oroszország volt az első, mely szövetségjének lázas készülődésével közelebbi haderejét nem szaporította, hanem leszállította. 1891. és 1882-ben Oroszország a hadsereg békélszámát körülbelül 100 ezer emberrel szállította le; Oroszország természetesen a következő években a csapatok effectív állományát valamivel ismét szaporította; erre azonban az afgán ügy, valamint azon kényszerűség indította, hogy mozgósítási készültségét fokozza akkor, midőn a szövetségek a harozkészségüket folyton emelik. Az orosz hadsereg békélszáma mindazonáltal még ez évben is 75,185 emberrel kevesebb, mint 1881-ben, míg a szövetségek ugyanazon időszakban — békélszámuk 75,000 emberrel emelték.

Oroszország háború esetében kétségte- lenül hatalmas hadsereget fog felállítani. Annak a határon való összpontosítása azonban összehasonlíthatatlan nehezebb mint a szövetségeknek. Oroszország nyugati kerületeiben az utolsó 10 év alatt összesen 2828 km. vasutat épített, míg Németország és Ausztria keleti tartományaiiban ugyanazon időszakban, majdnem felényi területen 9300 km. vasutat építettek. Az orosz vasutak sehol sem lépik át a pétérvár-vasút-odssai 3-szög által határolt védelmi vonalat, a szövetségek vasutai ellenben egyenesen az orosz határ felé irányulnak, és könnyen képzelhető, hogy azok kizárólag csapatösszpontosítás céljából létesítettek: Egy pillantás a térképre elégséges, hogy mindenkit meg-

győzzön, hogy az orosz határvonal mily sür- vasi hálózattal van körülvéve és viszont hogy Oroszország mily jelentéktelen számú utvonalon támaszkodhatné a béke idején nyugati kerületeiben elhelyezett had- erőre. Nemcsak Németország, hanem Ausztria-Magyarország részéről is fenyeget az orosz területekre való gyors bevonulás. A leghatályosabb intézkedés az orosz vasuti hálózaton ugyanazon mérvben való kiépí- tés volna, mint az a szövetségeknek történt. Ehhez azonban colossalis pénzeszkö- zök, kiválóan azonban időszerűségek. Orosz országra nézve tehát csak az marad hátra, hogy harozkészségét a várakban és csapa- tainak létszámát a határkerületekben emelje, hogy meg ne lephessék.

A szövetségek részéről a múlt év- ben eszközölt fokozott katonai előkészületek Oroszországot arra kényszerítették, hogy az ellenintézkedések egész sorát vegye terbe, melyek fokozatosan keresztülviendők lesz- nek. Néhány lovassági ezrednek a Visz- tula területére való áthelyezése természetese- sen arra szolgálhatott, hogy a sajtót és a közvéleményt felizgassa és Oroszországnak háborus szándékait tulajdonítsanak.

Azonban Németország és Ausztria-Ma- gyarország katonai személyiségei igen jól ismerik ezen intézkedés védelmi jelentősé- gét és nyugodtan kiszámíthatják, hogy Oroszországnak mily számú csapatokat kel- lene még béke időben a nyugati határra szállítani, hogy haderejét a csapatok összpontosítása után az ellenségével egyensúly- ba hozza.

Az orosz katonai férfiak azonban, kik a haroz végkimenetelét tekintetében nem ag- gólnak még, ha Oroszországot ellen a teljes békélig hordereje kivonulna, őszintén elis- meri, hogy az orosz terület megvédése még biztosítva nincs, és ha ezen békélig feljo- gosítva éri magát, hogy védelmi rendszá- bályokat fejtsen ki, sőt mi több, hogy egyes orosz tartományrészeket a külső védművek látóvolságába bevonjon, úgy Oroszországnak épen oly kérésbevonhatatlan joga van védelméről gondoskodni és minden eszkö- zel országának és becsületének sérthetle- ségét megóvni.

A párbajról.

Budapest, decz. 14.

A bpesti állami főreáliskola dísztermé- ben Kosutányi Géza, a bpesti kir. tszvék. előklő bírája ma „A párbaj“ cz. mindig aktuális tárgy felolvasást tartott.

Felolvasó visszament a párbaj legre- gíbb nyomaira, melyekre a german népek- nél lehet akadni, a kik azt a bosszu kié- lítésére használták. A kereszténység első századaiban a „bizonyító párbaj“ az igaz- ságszolgáltatásban csaknem az egyedüli bi- zonyíték.

A lovagok meghozta a „point d'hon- neur“ fogalmát. Lovagá üttetéskor a fel- avató a többi közt ezt mondá: „Az ütés, melyet most kapál, legyen az utolsó gyá- lázat, melyet bosszúlatlanul kell eltűnni.“

Ezóta lön az ütés becsületenitő hatású s jött dívatba, hogy a párbaj többé nem bottal, hanem csak fegyverrel lön megvív- ható, míg a bottal való megütés a megtor- lás jelképévé vált. Az arculütés szintén csak a X—XII században lett becsületet- tő cselekmény, mikor a lovagok szokása- vették, hogy csakis lóháton és sisakkal vív- janak, míg fedetlen arczal csak a paraszt harcolt.

A pusztá becsület és vitézség hírért való hín párbajokat a lovagjátékok hono- sították meg. A párbaj helytelen voltát már régen felismerték. Így legelőször Francia- országban, a XIV. század végén pedig Olasz- országban is, hoztak is ellene intézkedése- ket, mindazonáltal a társadalmi konkoly

mint a balul értelmezett becsület védője napjainkban is dusan virágzik.

A felolvasó ezután — hiven követve Schopenhauert — fejtegeti a párbaj lényeg- ét, mely az u. n. point d'honneur megvé- déseben áll, annak a megvédésében, a mi- nek látszunk, de nem azében, a mi vagyunk; úgy hogy a becsület sulya nem is magunk- ban, hanem másokban van.

Szintén Schopenhauerrel erre a vég következtetésre jut: „A valódi érdemet és becsületet másnak megsérteni nem lehet, az illető egyén elveszítheti azt maga a saját tényei által, de azon mások gonoszsa- ga győzedelmekedni nem fog soha, az üres látszatot pedig vér nem moshatja tisztára.“

Legvégül reflektált Kosutányi a leg- utóbbi — Pásztyi Literát — véres pár- bajra s a társadalom szégyenének mondta, hogy még mindig nem tud találni elég hat- hatós eszközöket a veszedelmes epidemia ellen.

Az atletikai klubból.

Kolozsvár, decz. 16.

Népes gyűlést tartott a K. A. C. igazg. választmánya csütörtökön délután Baintner Hugó dr. előkléte alatt. Legelő- tárgyul a nyári gyakorló hely kérdése vé- tetett elő. A klub kérte a városi tanácsot, hogy a sétátér állatkiállítás felől elhagyat- tott részét engedje meg, hogy berendezze gyakorló és verseny ternek. A tanács kész átengedni a helyet, s így előre láthatólag tavaszra már lesz a klubnak egy gyakorló helyisége, hol szabadon trainirozhatnak a tagok a versenyekre, s hol a klub által épített utakon biciklizhetnek és gerelyt dobhatnak a tagok. Tavasszal nyomban hozzá kezdenek a munkálatokhoz.

Második érdekes pontja volt a gyű- lések a tagok felvétele. A titkár által felolvasott névsorból harmincz négy tagot vett fel a választmány.

Házi viadal rendezése ügyében a mű- vezetőkl előadták azokat a nehézségeket, melyeket a vasárnapi megtartásnál leküz- deni nem lehet. A szerek elromlottak, a tor- nateremben nem használhatók. Ezek miatt a legszebb gyakorlatok elmaradnak.

Korosolya verseny ügyében egy akadály versenyre propozíció dolgoztatott ki és meg fog kérdőzetni a korosolya egy- let választmány, hajlandó-e bele egyezni, hogy e verseny a k. egylet versenyei alkalmával a sétátér tón megtartassák?

Szóba került az évi közgyűlés megtar- tásának kérdése is. Ennek kitűzése azon- ban elhalasztott, míg báró Jósika Lajos 6 nagyméltósága Kolozsvárra visszatér.

Bejelentett, hogy a klub tagjaiból egy bizottság alakult a téli napok alatt egy nagyobb versenyre egybekötött korosolya kirándulást tervezni Erdély egyik alkalmá- sabb vidékére. A választmány örömdetes tudomásul vette a mozgalmat s kijelentette, hogy a megtartandó versenyekre érme- ket fog kitűzni.

A gyűlés több egyleti ügy elintézése után eloszlott.

— ó. n.

Városi ügyek.

Kolozsvár sz. k. város hatósági bi- zottsága szombaton f. hó 17-én, továbbá folytatásul hétfőn f. hó 19-én s esetleg a rá következő napokon, mindig d. u. 3-kor a Városház nagyeremében tartandó, rendes közgyűlést tart.

Tárgysorozat a következő: I. Szentesített törvényozikkek bejelen- tése.

— Önnök nem lehet reménye nem lehet soha.

— Ne mondja azt. A férfi ugy van alkotva, hogy egész addig reményl, míg a kétségbeesésre nincsen alapos oka.

— És én még mindig reménylök, hogy meg tudom szeretni ezt nyarai.

Közelebb jött hozzám, megfogta a kezemet, gyöngéden vonta el a székhátáról mit oly makacsul szorítottam.

— Ne bántson! — kiáltom türelmet- lenül.

— Lord Lorraine, kérem hagyjon békét!

— Rögton elengedem — válaszolá, s nyugodt lett, a mint én haragba jöttem. Eőre tudtam, hogy házassági ajánlatomat nem fogja rögton meghallgatni, hiszen ma- ga olyan gyermek! Epen ártatlan egyse- rűsége az, ami először megragadt, s az a tény, hogy közönyös volt az iránt, mi más leányoknak az első gondjuk lett volna — ez a szemérmes bátortalanúsága tetszett, melyet került, azért mert még nem tanulta meg, hogy saját magamért szeressen.

De éppen ez az, a mire meg akarom tanítani,

— És ez az a mit Öntől soha sem fog- gok megtanulni, szakítottam félbe.

— Meg akarom tanítani, — folytat- ja rendhittelen nyugalommal; — és én az az ember vagyok, a ki soha sem vallott kudarcot, s amire rá vettem szívemet, azt mindig keresztül vittem.

— De ezt sohasem fogja keresztül vin- ni, válaszolom fagyosan.

— És én azt hiszem, hogy igen. Zsu- za, én azért óhajtom magát feleségemnek, mert tudom, hogy sohasem jönne hozzám, sem más férthez, nem menne annak a

II. M. kir. közmunta- és közleklé- min. ur leirata egy gőzerejt közuti vas- előmunkálataira Horovitz Sámuelnak ad- engedély tárgyában.

III. Tanácsai javaslat siketnéma- in- zet felállítására iránt, szakosztályi vélemé- nyel.

IV. Tanácsai előterjesztés költségvit- felhatalmazás (indemnity) iránt.

V. Tanácsai előterjesztések:

a) A liburgáti malom bérbeadása,

b) A kolozs-monostori Szigethy- városi telek eladásra tárgyában.

VI. A Schlick-féle gyár munkadíj- kérdése (a vashid terveiről).

VII. Szakosztályi javaslat a szerve- szabályrendelet tárgyában.

VIII. Alsó Fehérmegye Átirata a fi- xera elleni óvintézkedések iránt.

IX. Kérelmek:

a) a koroldi haszonbérletől, bérleengé- s,

b) Csakó Lajostól, kárpótálás,

c) Lévy József additóstól,

d) Krémer Ferencz irakról

e) Zaochias Sándor rendkívüli fizet- előleg iránt.

X. A borhancsi kuthely megvásá- rának elhatározása névszerinti szavazással általános szótűbbséggel.

XI. Orvostudori oklevelek kihirdetése.

XII. Polgármesteri bejelentés Tam- József bizottsági tag elhunytáról.

XIII. Választási elnök, hely és megjelölése két törvényhatósági bizottsá- g tag választására céljából.

XIV. Választások:

a) a közigazgatási bizottság 6 ta- jára,

b) az igazoló választmány 5 tagja,

c) a sajtóbírósi esküdtek névjegye két összállító 3—3 küldőtre.

MINDENFELE.

Kolozsvár, december 16.

— Szent fillérek. Az E. M. K. javára újabb a következőkl küldték filléres gyűjtésüket: Miklós nővérek 4 fr Nagymenyeri Rajos Zoltánné sz. Bog- Blanka 4 frtot, Gaman Vilmosné 4 fr Csiky Teréz 4 frtot, Ferenczy Vilma 4 fr Gáll Eleké 4 frtot, Kirschner Erzsé- frtot. Köszönet az E. M. K. E. nevében.

— Szamosújvár városa évtizedes- tartó perben állott az államkincstárral, a város területét mint kincstári zálogos- tokot megváltatni követelte. Ez a per régen egyességileg oldatott meg: olyan- mán, hogy a város 31541 frt készpén- fizet megváltási díj czimén, ezenkívül kincstárnak visszatartad mintegy 170 e- frnyi kárpótás, mely a zálogos birtok megállapítottát. Ezzel azonban a zálog- birtok tehermentesen a város öröklötté- nába ment át.

— Literári Ödön képviselőt, a le- újabb párbaj szerencsétlen áldozatát teg- előtti óriási részvét mellett helyezték nyugalomra Bpsten. Az elhunyt ravat- felett Szász Károly püspök mondott me- ható gyászbeszédet. A temetésen óriási- zönösg vett részt, a politikai és társadalmi előklő körökből.

— Perczel Miklós diszpolgár. P- város tanácsa a napokban küldte meg P- ocel Miklós orsz. képviselőnek a „diszpol- ri oklevelét, mely a f. év ápr. 25-én ta- tott városi közgyűlés egyhangú határozat- szerint ünnepélyesen lett volna átadandó.

rangjáért, sem azért az állásért, mely mint felesége a társaságban elfoglalta, mert maga a feleségről alkotott képzet- nek a megvalósulása, tudom hogy mint feleség jelképe volna az élet minden le- nyörületességének — és ösmeretes mind- asszonyi kötelességekkel — jártas am- művészetben, hogy otthonát és férjét be- doggá tegye, — gyöngéd, előkelő, ke- gyes, bőkezű, jó szívű és önzetlen, ha- egyezőval épen olyan asszony lenne, a mi- lyen feleségről én mindig álmodoztam.

— És Charmian? — Hát Charmian, mi lenne? Bután bámulok rá arra a barna borotvált arcra, melyet egy grófnak közönségesnek tartottam, a sötét veres nyak- kendőjére, s az abban levő kis lópatkó tün- De elkerülöm azokat a sötét szemeket, melyek arcomat tanulmányozzák, de az- senvedély nélkül, melyet egykor a Tra- quillai kertben láttam bennük, azonban nagyon komoly és gyöngéd szeretettel né- réam.

— Lord Lorraine, én önt soha nem tudnám szeretni. De ha szeretném is, van egy olyan dolog —

— Tudom — szakított félbe, homlokát összeránczolva. De mondja meg őszintén, hiszi-e, hogy az a viszony bár melyikünk részére jól sikerült volna?

Elhatároztam, hogy a Charmian érde- kében még teszek egy kísérletet. Tudom hogy ha tudnám nem köszönné meg; de az az utolsó próba, és én úgy ragaszkodom hozzá, mint a vízbeháló a szalmaszálhoz.

— Lord Lorraine, Charmian sa- reti önt.

— Ó azt képzeli, hogy szeret — így- zított ki hideg mosollyal.

— Ha elhagyja, ő meghal.

(Folyt. köv.)

Charmian.

Angolból fordította: Amica.

VII.

(Folytatás.)

(22)

Charmian olyan mint egy háborodott. És én nem tudom, hogy mit mondjak vi- gasztalására. És a legrosszabb az, hogy én is arról vagyok meggyőződve, hogy Lord Lorraine nem szereti. Oly különösnek tet- szik, hogy eljegyzésük megújításáról soha sem beszélt többé vele! S midőn én nem volt közöttük semmi viszály, a Charmian társa- ságának az elkerülése nem jelenthet egybe- bel, mint azt, hogy terhére van és megun- ta. De hogy saját magán kívül mást sze- retne, azt egy pillanattal sem képelem.

Charmiant szívem mélyéből sajnálom, mert tudom, hogy mily borzasztóan szenved, én is szenvedtem midőn Jack elha- gyott, ámbár én soha sem voltam valósgós szerelmes Jackba, de Charmian az ő féke- hetetlen szenvedélyes szívének egész ürüle- tes vad szerelmével szerető Lord Lorrainet. Az ilyen örült szerelm majdnem érthe- tetlen az én hidegebb természetem előtt de a Charmian ereiben áfrikai vér forr.

A Charmian édes anyja Mór száma- zásu Castiliani leány volt, kivel atyja akkor találkozott, midőn ezredével Gibráltárban állomásozott, megszerette s a családja el- lenzése dacára nőül vette, a leány szép volt és jó, s előklő nemes származású. De idén volt, a Heth leánya, és volt egy bizonyos Probyn Alice, kit a család el- akart vele vétetni — és Alice ő érte nem ment férjhez s mint leány halt meg! De a Charmian édes anyja nem volt hosszasan tövis a férje családjának az oldalában, éle- tét adta gyermeke életéért, s meghalt Al- girban a tizenhetedik születése napján. Mind ezek Charmian még Tranquillában beszél-

te el nekem, midőn kertemben a napfényen sütkéreztlünk.

— Charmian, mondom sötét haját nagy vadul villogó szeméből hátra simítva. Charmian, drágám igyekezz másokra is gon- dolni, jusson eszedbe, hogy mi mindnyájan mennyire szeretünk, és idővel könnyebbül- ni fog fájdalmad.

Előtte térdeltem, két kezét kezemben fogva, midőn Jeanette belép, s jeienti, hogy a szalomba hívnak.

— Jeanette, mondja, hogy dolgom van, mondom, a nélkül, hogy a fejemet hátra fordítanám; mondja meg, hogy nem mehetek.

— Lord Lorraine van ottan, és azt izeni, hogy csak egy pár perczre kéreti a kisasszonyt, sürgeti Jeanette. Mondtam, hogy Daore kisasszonynál van, a ki most beteg; de azt izente, hogy ha szives lesz oda menni, csak egy pár perczig fogja vis- szatartóztatni.

— Jobb ha mégy, mondja Charmian egyenesen ülve székbén, s lázas tekintettel nézve arcomat. Zsuzsa, ő nem szereti ha várakoztatják.

— Mint ha bizony én azt bálnám!

— Menj — jobb ha mégy nincs szük- ségem reád.

— És tényleg meg fog a vállamnál és ki tesz a szobájából. De a lépcsőn nem tud lekergetni. Sokkal inkább el vagyok ámul- va; mint hogy azon osudálkozom, hogy Lord Lorraine miért hivat, hogy meglepe- tésért érezzek azon, hogy ő rajta kívül nem találok mást a szalomban.

— Szeret valakit?

— Én, én nem tudom, válaszolom os- tobául.

— Nem tudja! ismétli Lord Lorraine mosolyogva. Ha maga nem tudja, ugy tu- dom én. És a meddig nem szeret mást, ad- dig nem mondok le a reményesgről.

VIII.

Azért jött, hogy engem feleségül kérjen!

Nem fogadtam el a székely melyet meg- kínált. Két kezemmel a szék hátát megfog- va állok, s bámulok rá. Látom magamat a mellette levő nagy tükrében, egyszerű gyer- mekes alak, kurtá derekú selyem ruhában magos sarku cipőkkel. El-into alig tudom megérteni, hogy mit mond, hogy ő engemet meg kér, engemet a kis Coventry Zsuzsát, engem kér meg, hogy az ő felesége, hogy grófné legyek.

Vajjon mit mondana atyám, ha halla- ná? És mit mondana Pleasant az öreg Plea- sant, a ki oly gyakran mondta, hogy en- gemet soha senki sem fog feleségének meg- kérni?

— Nem, köszönöm, mondom midőn végre szóhoz tudok jutni. Lord Lorraine, én nagyon leköltöztet; de én soha sem tudnék önhöz férhez menni.

— És ő nem látszik osudálkozni, foga- dom, hogy először nem várt más választ tőlem. De házassági ajánlatát ismétli, előt- tem áll komolyan, s feszes kimértésséggel be- szél, és azt hiszem, hogy idegesebb mint a milyen én vagyok, dacára, hogy ő öreg és én fiatal vagyok.

— Nem, ismétlem határozottsággal; Lord Lorraine ne szóljon többé e tárgyról. Én soha sem leszek az ön felesége.

— Coventry kisasszony, megengedi, hogy egy kérdést intézzek hozzá?

— Am tegye.

— Szeret valakit?

— Én, én nem tudom, válaszolom os- tobául.

— Nem tudja! ismétli Lord Lorraine mosolyogva. Ha maga nem tudja, ugy tu- dom én. És a meddig nem szeret mást, ad- dig nem mondok le a reményesgről.

— **Krasznán.** Szilágymegyében bármilyen ügygyűlési eset történt a napokban. Egy ottani asszony eltemetve kis gyermekét, folyton aggódott, hogy a kicsi alatt megfagy, s midőn egyik szomszédjának színe elhalt a gyermeke — rávette, hogy azt a gyermeke mellé temesse. Midőn felászták a sirt, az asszony kinyitotta a koporsót, s a felbomlásnak indult gyermeket téli ruhába öltöztette. Szegény asszony!

— **Tüzoltógyűlés.** A szilágysomlyói öltöltő gyűlés f. hó 13-án d. u. 5 óra p. a gazdasági gyűlést tartott, melynek egyik tárgya a 20 ki vasuti ünnepélyen való megjelenés és részvétel volt, melyre a tisztelet a rendező bizottság elnöke, Genesi S. polgármester átiratival kérte fel. Az együttes parancsnoksága elhatározta az ünnepélyen való részvételét. A parancsnoksági ülés, melyen csaknem minden tag jelen volt, egyáltalán meglehetősen részletesen Vischna E. parancsnokot a helybeli járőrszázhoz albitó történt előléptetése alkalmából.

— **Haláloszavak.** A zalánai bányászati tisztikar fájdalommal tudatja szerető társának Harich Ernő m. kir. bányavizsgáló és főbánya hivatali főnöknek f. év decz. hó 11-én hosszúságú szenvedés után történt elhunytát. Temetése e hó 14-én volt közérzés mellett. Áldás porain!

— **Brassói hírek.** Az Eme brassómezei fiókja ismét megkezdte a megye területén a gyűjtést az elsőbűz hasonló buzgalommal. A filáros gyűjtést két lelkes asszony: Bauer Jánosné és Kászon Jánosné kezdték meg. — A tiszti esztélyek tartását tűzte ki célul újlag a tiszti kar s Sylvester estén egy nagyobb szabású mulatságot rendez. — A német férfi dalegyület hétfőn rendezte művelődési színi előadásainak elsőjét, mely alkalommal egy odaváló szerencsét, „Agglegények” cz. 3 felvonásos színműve került színre. — A román kereskedő ifjak társulata e hó 14-én sikerült műkedvelői előadást rendezett. A „gyám” cz. vígjátékot tarták színre s nagy közönség jelent meg az előadásra. — Tűz ütött ki hétfőn este 8 órakor ó-brassai középütemben de a gyorsan megjelenő tűzoltók hamar elnyomták. — Előegye a találók meg kedden reggel egy Palaskiva nevű szegény asszonyt lakásán s mivel a hullán kül erőszak nyomai látszanak — rendőri nyomozat indított meg.

— **A bibornokok a pápának.** A szent kollegium tagjai a pápának jubileuma alkalmából egy arany érmét nyújtának át, melynek egyik felén a jubileum arcképe, a másikon pedig az ajándékozó nevek vannak. Ez éremből 2 példány aranyból, 150 példány ezüstből, 200 példány pedig bronzból fog veretni.

— **Kéjutas.** A m. kir. államvasutak menetjegyi iródi a Karácsonyi ünnepek alkalmából 50 százalékkal mérsékelte s 14 napig érvényes kéjutaszt rendeznek Budapestre és vissza. Az indulás f. hó 24-én történik.

— **Megüregyözött dráma.** A hangor alatti táviró-kabel rendkívüli bizonyítékát adta hasznavehetőségének. A new-yorki „Times” megüregyözöttette magának a biaturne angol költő legújabb művét, a „Lokrine” című drámát, azonnal, a mint az első példány Londonban kapható volt. A dráma 18,000 szóból áll; ebből 10,000-et a „Commercial Cable-Co.” nem több, mint 6 óra alatt sürgönyözött le a new-yorki lapnak, még pedig oly pontosan, hogy csupán egyetlen szóferdítést oszított be.

— **Hibabizottság.** Lapunk mai vendég cikkének 11-ik bekezdésében, Angliában helyett: Általában olvasandó.

— **Kis hírek.** A debreceni felolvasókör ma rendkívüli sikerült estélyt rendezett. Medgyaszai Brilla volt az egyik felolvasó. — Valentin Lajos, a debreceni színház igazgatója. — Dr. Holub Emil sikerült Szegeden is felolvasásra megnyerni s az valószínűleg holnap leendő. — Botrány volt a napokban a temesvári kaszinóban. Steiner elnök nagyvonalú kifizetésért rendkívüli díjazást; elégtételt kért tőle s kiakarták zárni a kaszinóból. — Veszett eb okozott nagy riadalmat Mácsa Arad. községben. Az eb két kis gyermeket mart meg. — Temevárta egy 72 éves előkelő asszonyt kedden agyilkossági kísérletet követelt el. — A sikerült megmenet. Verscezen az ottani hollandi mezőgazdasági telep titkárának kezét egy gép leszakította. — Besicz L. Lobdász János bányász mérges gázok behellésztől meghalt. — Bruchsal badeni város polgármestere Kanizs Gyula e hó 11-én öngyilkosságot követett el, mert 80,000 márká elcsikkasztásával gyanúsították. Késztér től magára. — Anglia északi partján a napokban nagy vihar dult s több bárka elpusztult.

VÁROSI HIREK.

— **Városi közgyűlés** lesz szombaton, melynek fő tárgya a szakosztályok által letárgyalt szervezeti szabályrendelet képzése. Mint az előmozgalmakból következtethető lehet, a közgyűlésen javaslatnak nem egy tételre elég eszmecsere fog alkalom nyújtani. Ugyanazok a gyűlésen tárgyalni fogják a siket néma intézet ügyét is.

— **A posta- és táviróigazgatóság** elhelyezéseinek kérdése Kolozsvárt sok fejtörést ad az érdekelteknek. Ma és a napokban ismételtelen tartottak e tárgyban értekezletet a városi hatóság illetékes tagjai, a nagyszabású posta és táviróigazgató Bene Róbert s a helybeli posta- és távirófelügyelők. Ez ideig még nem jött létre végleges megállapodás; Baross Gábor a közlekedési miniszter a város nyitására akarná hárítani a szállásadás terhet; Kolozsvár város azonban nem olyan gazdag, hogy egy ekkora épületet ingyen az államkincstár rendelkezésére bocsáthasson.

Legelőszertűbb lesz, ha maga az állam épített az igazgatóság s a helybeli postai és táviró-állomások számára egy megfelelő palotát.

— **A román kath. lyceum könyvtárának** dr. Szamosi János egyetemi tanár 158 kötetben 106 művet ajándékozott. Az értékes ajándékért a tanári testület jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét. Zachár János tanár, mint a könyvtár őre, lapunk utján külön is köszönetet kíván mondani dr. Szamosi urnak szíves adományáért.

— **A kolozsvári javítóintézet**hez ideiglenes minőségben kinevezett David Benő gondnokot, az igazságügyminiszter ezen állásában végleg megerősítette.

— **A kolozsvári zene-conservatorium** december hó 18-án (vasárnap) a városi vadgató nagy termében házi hangversenyt rendez az alábbi műsorozattal: 1. Beozay. Andante. (c. dur) vonós zenekarra. 2. Rudorff. A csillagokhoz. Vegyes kar, zenekar kísérettel. 3. Volkmann. Sappho. Drámai magánjelenet, zenekarral, éneklő Vadasy József. 4. Farkas Ö. Holdas éjben. (Komócsy költeménye) magán négyes, vegyes kar és zenekarra. 5. Beethoven. I. szimfonia (C-dur) Adagio, allegro. Andantino. Menuetto allegro finale. A hangverseny kezdete d. u. 4 órakor.

— **Dalostély.** A kolozsvári kereskedő ifjúsági dalegyület, holnap tartja meg rendezes dalostélyát, s mivel annak előbb közölt műsora egy érdekes számmal szaporodott, úgy az új műsora egész terjedelmében közöl tesszük: Program: „Édes hazám” férfiak Huber K.-től, éneklő a dalegyület. „Bucsudal.” Säckingeni trombitás című operaból, zongora kísérettel, éneklő Voith Miklós ur. „Oh mi szép a világ.” férfiak, Störck-től, éneklő a dalegyület, „Czimbalom-játék.” Bikoly-Wyzer partól. „Viharban” férfiak Dörner-től, éneklő a dalegyület. „Romance” Halévy Zsidóné című operájából, sopán-szó zongora-kísérettel, éneklő Kiss Hajnalka k. a. „Szavalt.” Fáy Szabóna k. a. a nemzeti színház tagjától. „Magyar népdalok” férfiak, ártira Huber K., éneklő a dalegyület. A n. e. közönséget értesítjük, hogy a meghívott ezen kedélyesnek ígérkező estélyre szükkültek, ha azonban egyesek tévedésből nem kaptak volna és arra igényt tartanak, felkeretnek Betegh Péter üzletében kitett ívre b. címüket feljegyezni.

— **A kolozsvári kereskedelmi bank** (ezelőtt „Népbank”) 1200 drb. névre szóló 50 frtos új részvényt bocsátott ki. Részletes felvilágosítással szolgál és aláírástokat elfogad. A kolozsvári kereskedelmi bank: íródjá, főtör 7 sz. a (hr. Szentkereszty órá) Holdampf Gerő, Medgyesi József, Ormos Ferenc, Reményik Lajos, Weiss József, és Weiss Mór. Az aláírás alkalmával részvénydíj címén 1 frt, s első részletül 5 frt fizetendő.

IRODALOM.

Karácsonyi könyvpiac.

Ifjúsági irodalmunk eredeti művekben nem gazdag, de még ritkább a hazai illusztrációkkal díszített ifjúsági olvasmány. A legterjedtebb illusztrált ifjúsági művek külföldi képekkel díszelnek. Bűszkélkedve szeretik emlegetni festőművészetünk fellendülését, a napi sajtó hosszu hasábkokon méltatja egy-egy tárlat u. termékeit, közönségünk tömegesen tudal a művészek házába, ha egy új tárlat megnyílik, mert hát ez is a bon ton-hoz tartozik, akár Dunas vagy Zola valamely idegengörő új drámájának vagy regényének megismerése, de műpártolásunk nemcsak annyira nem terjed, hogy egy-egy festményt megszeresszük, hanem még gyermekeink kezébe is illusztrációk reprodukcióját megtöltött képeskönyveket adunk.

Elismeréssel kell azért megemlékeznünk a karácsonyi könyvpiac egy ifjúsági termékéről, mely a Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) bpesti könyvkiadó özég kiadásában most jelent meg ily címen:

Hazai festőművészek által illusztrált ifjúsági iratok. I. kötet.

Magyar Mesekönyv. A könyvben előforduló és koncepcióban valamint kivitelben egyaránt sikerült nyolcféle színnyomatú képeket Karlovsky Bertalan rajzolta és festette — mondhatjuk a magasabb várakozásokat is kielégítő. A könyv szövegében is elterő némileg a chablontól. Nem ad izetlen szörményeket, vagy, mint mondani szoktak ostoba képtelenségeket, hanem a nép naiv mesevilágából, sőt költői irodalmunk legszebb termékeiből válogatott s átdolgozott apró elbeszéléseket a 7—12 éves gyermekek számára. A szép kiállítású kötet, melynek ára 2 frt 80 kr. hiszük, hogy kereset karácsonyi ajándék lesz az olvasgatni szerető gyermekvilág számára.

— **Andersen meséi.** „Számos fametszvény” és negy színnyomatú képpel Budapest Lampel Róbert könyvkiadása (Wodianer F. és fia) Pompás nyolcszoros színnyomatú borítékban díszesen kötve, ára 1 frt 40 kr. E csinosan kiállított kötetben Andersen 25 meséje van lefordítva. A gondosan átnézett mesék szép nyelvezetben folynak. Nem találunk bennük semmit, a mi a gyermekek kedélyének és felfogásának nem volna megfelelő. Úgyes kére vall a „Szerecsen cipője” című szabadon átdolgozott mese, mely Hollos Mátyás király idejét ismerteti. Andersen meséi, a bennük rejlő mély vallásosságuknál fogva épen körülunkban nem eléggé ajánlható a gyermekeknek olvasmányul. Ajánljuk a szülők figyelmébe.

Andersen újabb meséi. Magyarra fordította Szép J. Számos fametszvényrel és 4 színnyomatú képpel. Bpest, Lampel R. (Wodianer F. és fia) könyvkiadása.

Andersent nem kell dicsérnünk. Dánia e híres meséköltő műveit a világ majdnem összes művelt nyelvére lefordították s nemcsak a gyermekek hanem a felnőtteknek is élvezetes olvasmányul szolgálnak. Az előtűnk fekvő könyvben a mesék legjavát találjuk honi nyelvünkre átfordítva. Hogy a fordítás nem szolgai mutatja mindjárt az első mese, mely még a koncepcióban is magyaros. Kiemelendő továbbá az is, hogy a fordító, a hol lehetett, magyar viszonyokat szőtt a mesékbe, úgy hogy gyermekeink otthonosnak érezték magukat a mesék olvasásánál. — Nem hathatjuk említhetlenné, hogy Szép József, ismert pedagógiai író, ez alkalommal is igazolta a gyermekek számára nyújtandó olvasmányok hangulatára nézve helyes felfogását. Különösen az erkölcsi érzés nevelésére nagy gondot fordított és e tekintetben is becsesebb a fordítás, mint akár a német, vagy az angol.

A kiállítás díszes, a képek sikerültek, a nyomtatás tisztes. Ára a kötetnek igen díszes kötésben 1 frt 40 kr.

„Börharisnya” című alatti Coopernek a serdülőbb ifjúság számára írott öt kedvelt elbeszélést fordította le Füredi Ignác közöltán. Az elbeszélések címei: 1. „Vadöl.” 2. „Az utolsó mohikán.” 3. „Uttörő.” 4. „Az Utzögő-tő telepítvényesei.” 5. „Börharisnya utolsó kalandjai.” — Cooper elbeszélései, a melyek külföldön a legnagyobb elterjedtségnek örvendeznek, a mellett, hogy rendkívül élvezetes és érdekesítő olvasmányt nyújtanak a fogékony ifjúságnak, egyáltalán igen tanulságos néprajzi leírások tartalmazznak és eleven képet nyújtanak az indiánoknak a fegyverekkel folytatott elkeseredett küzdelmeiről. Nyelvi az igen díszesen kiállított kötetnek érdekelt hét gyönyörű színes kép. Az elbeszélések folyékony zamatot nyelven vannak fordítva. A karácsonyi és újévi ajándékul nagyon alkalmas, 160 oldalra terjedő negyedrétű kötet Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) könyvkiadóegylet Budapest. (Váci-utca 13. sz. a) került ki. Ára pompás könyvmű borítékban kötve 2 frt.

„Báró Manx kalandjai” új, teljesen átalakított kiadásban jelent meg a Lampel R.-féle (Wodianer F. és fia) budapesti könyvkereskedő özég kiadásában. Báró Manx (Münchhausen), a németek eme világhírű Hary János, e szerint nem ismeretlen a magyar olvasó közönség előtt. Szellemes filentésai, kacagatók, jóízű humora nemcsak az ifjúságnak nyújtanak mulatót olvasmányt, hanem a felnőttek részéről is szíves fogadtatásra számíthatnak. Ára kötve 1 frt 20 kr.

— **A Franklin társulat kiadásában** megjelent a „magyar klasszikusok” cz. derék vállalatból a 13, 14, 15, 16, 17, 18-ik füzet, melyek Kolosey Ferenc munkáit foglalják magukban. Egy füzet ára 30 kr. Továbbá Berzók Árpád ismert írónak „vig órák” cz. elbeszélései és tárcái. A sok szellemmel és élénkséggel megirt apróságok ára 1 frt 20 kr. Thukydides görögül és magyarul fordította Zsoldos Benő, szintén a Franklin kiadásában jelent meg. A vaskos kötet ára 2 frt 40 kr.

MŰVESZET.

— **Nemzeti színház.** Tegnap este Offenbach „Hofmann meséi” című új operája került színre. Az előadás annyiban nem elégitette ki a várakozást, mert a szereplők egy része nem volt kellően diszponálva. Különösen Kápolnai nagyfokú kedveltséggel küzdött, s e miatt különben is magas fekvésű énekezeit nem bírta érvényre juttatni. Legtöbb érdeklődést Réthy Laura k. a. keltett fel, ki különösen a második felvonásban pompásan sikerült gépies modurlataival, s művészi énekével zajos tapsokra ragadta a nézőket. A k. a. ez este a szokottnál is nagyobb biztossággal énekelte. A legmerészebb futamokat könnyedséggel győzte le. Trillái meglepően szépek voltak. Kitiűnő alakot mutatott be Megyeri a süket szolgáló szerepében. Nyílt jelenetben is kihívással tüntették ki. Nemeth József legkiváló csendes orvos szerepében fejtett ki sok eredetiséget, s erős drámai játéka nagy tetszésben részesült. Várdiné, Andorfi, Török K. egészítették ki az ensemblé-t. Az előadás maga sok helyett szintelen és bagyadt volt, s e miatt nagyobb hatást nem tudott kelteni.

— **Vendégzereplés** Gaál Gyula az orsz. színtanoda vegzett növédeké, ki néhány városban már sikerrel vendégzereplott — ma este fellép színpadunkon a „Rantzauk” című francia drámában mely ma a „Hoffmann meséi” helyett kerül színre. A vendégzereplés szerződéséről czébből történik.

— **Erkel Ferenc** pár hó múlva ünnepli meg karnagyi működésének ötvenedik évfordulóját. A filharmonikusok társulata ez alkalommal óvaziókban részesíti az érdekes zeneszerzőt, hihetőleg a m. kir. opera és a nemzeti zeneiskola szintén csatlakozik az ünnephez.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 79 ik szám.
Kolozsvárt, 1887. december hó 17-én.
E. Kovács Gyula fordításában.
Előszór:
STUART MARIA.
Szomorjáték 5 felv.

A közönség köréből.*

Kolozsvár város tisztviselőinek fizetés felemelése kérdéséhez.

Csupán az egészségügyi személyzet, nevezetesen a fő és kerületi orvosok fizetésének felemeléséhez kívánok szólni e sorokban, mint a ki a város közegészségügyébe többször befolytam.

Szükséges-e a város tisztviselőinek fizetését emelni, rászolgáltak-e eddig vagy ráfognak-e ezután — a szabályrendelet értelmében szolgálni arra, s ennél fogva érdekes-e a fizetés emelése, ez itt a kérdés?

Több mint húsz évi tapasztalásom után nyugodt lélekkel mondom hogy: sem eddig, le telt szolgálataikért, sem a megnyitott a jelenlegi városi orvosok a fennálló szervezet mellett a város egészségügye érdekében szolgálni fognak, nemhogy fizetés-emelésre tarthatnának igényt, de még a mostani osekély fizetést is csaknem semmiért adja nekik a város. Értem a 400 és 600 forint fixumokat; mert nem csak ennyi ám a jövedelmök, hanem ennek a négy-ötözrész.

A város nem egyéb ami egészségügyi rendszertlen viszonyaink között tisztviselői nézve, mint egyik bármelyik jó házuk, mely nekik bizonyos osekély teendőért állandó évi honoráriumot fizet. A mit többi között az a megaköföhatatlan tény bizonyít, hogy mindenikük más, jövedelméből forrásokból látja el magát, melyekre fordítja ideje legnagyobb részét s a város egészségügyére csupán csak annyit fordít, amennyi azoktól főnmarad, azaz idejének fölülését. Nekik nem első teendőik a város egészségügyi foglalkozásai, hanem a szó teljes értelmében az utolsók. Az egyik első sorban vasuti orvos, a vasut köti le munkásságának teljes összegét, ha t. i. megakor annak felelni. A másik évek óta törvényszéki orvosként működik, rendeltetése napokig is távol van a várostól, szabadidő kérdése nélkül. A kolozsvári kir. törvényszéknél börtön orvos, melyért külön fixum fizetést huz. A harmadik, negyedik, mit tudom én hol van elfoglalva? Csak hogy tisztviselői orvosi működését nem igen látjuk ott sem, ahol arra szembeszökő szükség volna.

De lássuk közlecebről:
Halottvizsgálásból 1000 halott után (a taksa 1 frt) egyremásra bejő 1000 frt.
Himlőoltásból 900-nál több szült után az 50—60 kr. 500 frt.
Nőkvizsgálásból (mintegy 60-tól hetenként 60 forint, 52 héten keresztül) 3000 frt.
Látletek, vizsgálatok stb. díja, csak 400 frt.

Ezek együtt tesznek: 5000 frt.
Melyet négy felé osztva, jut egyik-egyik orvosnak 1250 frt.
Ehez a rendes fizetés 400 frt.
A nép közt szünteleni forgása által előidézett több praxist csak 450 frt-ra véve és hozzáadva az egyiknek például vasuti fizetését 600 forintot.

Ennek a városi orvosnak csak az ismert jövedelme: 2700 frt.
Vagy a főorvosnak a fentemlített egygyved osztalék 1250 frt.
Fizetése a várostól 600 frt.
Látletek stb. többlete 100 frt.
Több praxis, csak 400 frt.
Törvényszéki börtöntől fizetés 300 frt.
Törvényszéki orvosi működés, boncolások stb. 300 frt.
Törv. orvosi látletek stb. 250 frt.
Himlőanyag fenntartásáért az államtól fizetés 60 frt.

Ezek együtt tesznek: 3260 forintot.

Ezek, azt hiszem, csak úgy lehetségesek, hogy a város nem foglalja le őket egészen a maga szolgálatára, a mi valóban úgy is van; avagy ha, ók nem teljesítik kötelességeiket úgy, amint tartoznának; a mit megint az egészségügyi lépten-nyomon észlelhető nagymértvű elhanyagoltsága eléggé bizonyít.

Ha nemcsak azokat az egészségügyi teendőket végeznék el, melyek készpénz jövedelmet hajtának; hanem odaadással és buzgósággal szolgálnak a népesség, közegészség ügyét minden ágazatában: ámbár a hivatalok ilyenét összehalmazása nem engedhet meg; mégis szemet hunynak az előtt, hogy másfelé forgásolják el az első sorban a városnak fölajánlott s esküvel leköött munkásságukat.

De a fenálló sajnos tények közepette annak a főorvosnak, aki a szabályrendelet még 1880-ban feállított „orvosi hivatalnak” már akkor, mikor az én kezdeményezésem következtében a közgyűlés és a belügyminiszter által elfogadtatott, akora ellensége volt, hogy ezt a f. évél ettette, annak szellemét még maig sem fogta föl, azt csak ezelőtt pár évvel léptette életbe mint főorvos — rákényszerítette; aki az orvosi hivatalt maig sem indította megszábott munkásságába, azt nem szervezte, rendben nem tartja, a nyilvánosság elől elrejtette a fogoly utozába, bizonyos megnevezhetetlen nők tantái közé, ahová tisztességes ember nappal szegényleni menni; aki a kéjnk vizsgálatát tekintélyének sárbatiprásával — a készpénz fizetésért — maga teljesíti; aki évek hosszu során át a him-

* E helyet közérdekű felvilágosítások számára tartjuk fenn, a felelősség a közlő illeti. Szerk.

lőltást oly hanyagul kezelte, hogy 900 született gyermekből alig 250—300 —at oltott be évenként; aki elnézte 1880 óta, hogy a város három orvosa e szabályrendelet ellenére, csak ezelőtt néhány hónappal költözött saját kerületébe;

aki eltárya a bordély házak egész éj-jen át nyitva tartását, mert azok jövedelmek;

aki a szabályrendeletben kötelességévé tett meteorológiai, betegédsi, népesédsi heti jegyzeteket maig sem tesz közzé hetenként vagy legalább havonként, amint azt szabályrendeletileg köteles tenni, s a miként ezt teszik Budapest s más rendezetebb egészségügyi szervezetekkel és buzgó hivatalosoktól főorvosokkal rendelkező városok és törvényhatóságok; vagy talán ilyeneket nem is készit, legalább erre mutatnak a közigazgatási bizottság havi és évi gyűléseiben, bemutatott felette hiányos referádái;

aki mindezeket s még sok egyéb kötelességeit nem teljesíti,

aki végre az „egészségtanból” a vizsgát nem bírta letenni; ilyenén viselkedése után fizetés emelést követelni valóban me-részség; s a közgyűlés által megszavaztatni akarni, pazarlás.

Továbbá az olyan kerületi orvost, aki a város háttérbe szorításával más hivatalokat visel, aki egyébre fordítja idejének legnagyobb részét,

akik a készpénzt jövedelmük ügyeket, tekintet nélkül saját vagy más kerületében légyenek-e azok — kölcsönösen összevissza zavarják önkényleg s szabálytalanul osztokodnak azokon, míg a nem jövedelmek számos teendőket, vizsgálatokat, építésre felügyelést s minden egyebet feltűnő módon elhanyagolják.

A mi főorvosunk és városi orvosaink elnézték s elnézik azt, hogy a Külmonos-tor utozában éppen azon a vonalon, ahol az egyik városi orvos és a fertály kapitány lakik, van a házak előtti árokban a legnagyobb pocolya és nyáronként a legbűdösebb levegő; elnézték hogy a muzeum-utca nem helyesen alagostvezetett most a vízvezeték lerakásakor, ami miatt a víz megrekedése, a házak ázára és nyáron a mocsárok dögletes kigöngyölése lesz a következmény; elnézték, hogy az egyetemi építkezések által az alsó szénutca megszerelését már részben lehetetlenné van téve s ez által egészségtelebbe; elnézték, hogy a ref. egyház új leányiskolája előtt olyan szűk utozat hagyott, mely a közegészségügyi szempontnak nem felel meg a rekedt utozai levegő miatt egyrészt és a tanterem setét volta miatt másrészt; nyugodtan nézik, hogy a város legzsefoltabb nagy házainak (fiskus, Rhedei — ház, nemzeti szálloda, városház) udvara, szemétdombja, árnyék-székei vagy emésztőgdreai a közegészséget legnagyobb mértékben veszélyeztető ronda állapotban vannak télen-nyáron folytonosan.

Többet ezuttal nem sorolok föl, mert a mondottak által is eléggé indokoltan tartom ab-beli kérésemet a képviselő testület érdeklődő t. tagjaihoz! hogy jól fontolják meg ezt a fizetés emelést mielőtt megadnák; ne terheljék a város pénztárát ilyen merőben ellenjavalt és meg nem érdemelt kiadásokkal. Hanem elhelyett kegyeskedjenek a közegészségügy gyorsas javítása végett az új szabályrendelet tervezet egészségügyre vonatkozó fejezetét, mely jelen alakjában nem tartalmazza mind azon intézkedéseket, melyek a közegészségügy korrekciójának elmaradhatlan feltételei, — új tárgyalás és a szükséges megfelelő kiegyezés czéljából a t. tanácshoz visszautasítani azon kijelentés mellett, hogy a t. polgármester új ügybuzgó szakértőket hívjon meg e végre, a kik a hivatalos városi közegészségi szervezetben kívül állanak, ennél fogva nem érdekeltek, hogy ezek készítsék el a város szervezeti szabályrendeletének egészségügyi fejezetét részrehajlatlan belátásuk szerint.

Dr. Salamon.

KÖZGAZDASÁG.

A locomobil- és eszlőgépekkel tanfolyama a budapesti állami közép-ipar-tanodánál (VIII. kerület, Sándortér 4. sz.) 1888. év január 2-ikán nyílik meg s március hó végéig tart. A tanfolyamra felvétetnek önálló lakatosok, kovácsok, azok segédei, gépgyári munkások, okleveles gazdák, valamint oly gazdák is, kik 18 ik életévüket betöltötték. A tandíj 5 frt. A be-íratások december hó 20-ik napjától január hó 2-ik napjáig tartanak; vidékiek levélben is jelentkezhetnek, személyesen csak január 2-ikán, a tanfolyam megnyitására kell jelentkezniük.

Juhvásár.

Pozsony, decz. 15.

A mai juhvásárra 2162 drb juhot hajtottak fel. Élénk irányzat mellett a következő árak jegyzetettek: Angol gyapjas ju-hok — forinton, kivitelre szánt juhok nyíratlanul 15.00—20.00 forinton, selejt juh 7—14 frton kelt páronkint.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

SEGÉDSZERKESZTŐ:

MAGYARY MIHÁLY.

Hirdetések.

Pályázat!

A szamosújvári takarékpénztár részvénytársaságánál, mely mindennapi nyitással 1888. január 1-én indul meg egy könyvvezető-titkári állomásra pályázat hirdetettik, mely állomásra ha oly egyén választatnék ki kereskedelmi akadémiát végzett, s a könyvvezetésben legalább egy évi gyakorlatot okmányilag igazol, évi fizetése 600 forint, ha pedig oly egyén választatnék, ki a könyvvezetésben csak gyakorlati képességgel bír, évi fizetése 400 frt lesz.

Megjegyzendő, hogy az évi tiszta nyereség 5%-ából a tisztviselők megérdemelt jutalmazás czimén részesedhetnek.

A megválasztott könyvvezető-titkár 500 frt készpénzt vagy ennek megfelelő értékű papírt tartozik biztosítékul letenni, s megválasztása után nyolcz nap alatt köteles az igazgatóságnál jelentkezni s hivatalát azonnal elfoglalni.

A pályázni kívánók felhívatauk, hogy képesítésüket igazoló és erkölcsi bizonyítvánnyal szabályszerűleg felszerelt folyamodványukat 1888. január 10-ig Govrik Tivadar részvénytársasági elnökhöz czimezve küldjék be.

A szamosújvári takarékpénztár részvénytársaság IGAZGATÓSÁGA.

1070 (1-3)

Szám. 2720-887.

1067 (1-1)

Hirdetmény.

A székhely-udvarhelyi kir. törvényszék, telekkönyvi hatósága részéről közhírré tétetik, hogy Tamasovics Domokos és neje végrehajtató sz.-udvarhelyi Biró Apollónia Katona Istvánné hagyatéka végrehajtást szenvedő ellen 406 frt 37 kr., s járuléka kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó Sz.-Udvarhely város 409. számú tjk.-ben A. 1. rendszám 937a/1 937a/2 hrszám alatti ingatlanok melyek összes becsértéke 552 frt a mely összeg egy részét a kikiáltási ár az 1888. évi február hó 22-én délelőtti 10 órakor ezen kir. tlv. hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a többet ígérőnek elfognak adni.

A venni szándékozók a becsártnak 10 százalékát készpénzben, vagy ovadékképes papírban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóságnál és a községi előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék, mint tlv. hatóságnak Sz.-Udvarhelyt 1887. évi október hó 24-én tartott üléséből.

Györfy Titus,
törvényszéki egyes bíró.

Főtér plébánia épület.

RÁCZ LAJOS.

Ajánlja dusan berendezett férfi-divat áru üzletét, a hol legolcsóbban és nagyválasztékban kaphatók

mindenfélé

férfi és gyermek kalapok, fehér és színes ingek, gallérok és kszelők, férfi harisnyák, nyakkendők, sítábotok, legfinomabb kesztyűk, selyem és sző. esőernyők, plédok és gumiköpenyek és még több ide nem sorolt férfi-divat cikkek a legolcsóbb és legjutányosabb árakban.

Szíves látogatását kérve a n. é. közönségnek

tisztelettel:

RÁCZ LAJOS.

1011 (5-10)

Főtér plébánia épület.

Egyesített könyv- és papírkereskedés!

Karácsonyi és Újévi ajándékok, disz- és képes könyvek, Fröbel-féle gyerek- és társas játékok, emlék tárgyak- és Karácsonfa díszítések nagy- és válogatott választékban, jutányos és határozott árban

KAPHATÓK

LEHMANN és BALDI

könyv- és papírkereskedésben (Hid-utca dr. Hintz György gyógyszerész házában)

Naptárak minden kiadás- és kiállításban.

Névjegyek 40 krtól 1 frtig.

Videki megrendelések még a beérkezés napján pontosan és azonnal teljesítettek; 5 forintot meghaladó rendelések bérmentesen küldetnek.

Hírlap közvetítő iroda. 1058 (2-x)

Azonnali elszállítás.

TÜZIFA!

Öl- vagy félöl számra, egészben vagy felvágva, házhoz szállítva a legjobb minőségű nem usztatott

bükkfa kapható

WERTHEIMER VILMOS

fűszer üzletében, Széchenyitér 7. szám

Egy egész öl fa 11 frt 50 kr.

Rögtöni elszállítás.

936. (20-20)

Hazai gyermekjáték.

NAGY
Karácsonyi
KIÁLLITÁS!!!
Kováts P. és fiai
ezég üzletében.
Feltűnő olcsó határozott árak.
Diszmű, Nürnbergi áruk és Gyermekjátékokból
Különösen nagy választékban lesznek kiállítva:
Feldíszített és díszített babák. Műlatságos társas- és kőépitő játékok. Fa, bronz, chinaesztet, bőr és dohányzó eszközök. FA, bronz, chinaesztet, bőr és dohányzó eszközök. Reichert W. Berlin Serail-
Különleges: Reichert W. Berlin Serail-
Karácsonyi
DISZ.

1012 (18-19) **KOVÁTS P. és fiai**
Kolozvár, főtér 31. sz., br. Radák-ház.

Babákban legnagyobb választék.

LÉVAI DEZSŐ

bőrraktára Kolozvárt, belhid-utca 8. sz.

Van szerencsém t. vevőim becses tudására juttatni, hogy újabban tett előnyös bevásárlások folytán

bőrru üzletemet

ismét dusan és választékosan felszereltem és azon kellőm helyzetben vagyok, hogy mindennemű bőrru és cipés z-kelmékkel egy nagyban, mint kicsőyben és kivágásokban

az eddigieknél még jutányosabb árakban szolgálok.

Tudatni kívánom továbbá, hogy több vevőim által kifejezett kívánságuk engedve, elhatároztam üzletemet kész (richtolt) lábbel-felső részekkel is felszerelni s e czélra sikerült a fővárosból

SZABÁSZT

megnyernem, kit üzletemben t. vevőim rendelkezésére tartok és elvállalok mindennemű cipő-felső részek elkészítését (richtolását) mérték szerint a legrövidebb idő alatt, s nélkül, hogy az elkészítési díjnal legcsekélyebb haszonra is számítanék, mintán ez üzletágat uszán csak t. vevőim kényelmére rendeztem be. — Szintegy a készletben levő (richtolt) felsőrészeknél minden külön haszon nélkül csakis az anyag és munkadíjat számítom.

Videki megrendeléseket is a legjutányosabban és leggyorsabban teljesítek; szíves figyelmébe ajánlom továbbá nagy készletemet a legkittinőbb minőségű s e mellett jutányos árban számított

FORORÉKBÓL

n. m. lakkok, zörgék, vikszos-bőrök, flesek és Heyl-féle gyartmány stb., melyekből tetszés szerint egy kötések, mint darabontként, nem különben kivágásokban is szolgálok.

1021 (7-110)

LÉVAI DEZSŐ.

Munkát a hazai iparosnak!

FERENCZI IGNACZ

CZIPÉSZ,

Kolozvártt, a Fötéren.

809.

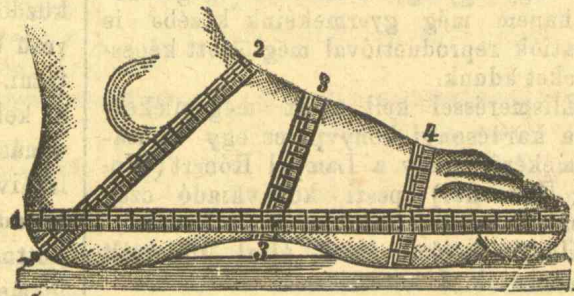
(18-x)

Elismert első és legnagyobb raktára.

Saját készítményei.

Fölülmul minden behozott gyári munkát.

Kényelem, csin és tartósságával kizár minden versenzt!

Megrendelések minta-czipő vagy mérték után

pontosan és jutányosan felvállaltatnak.

Pontos rendelések azonnal teljesítetnek.

Mert csak úgy halad iparunk!

Az erdélyi részek legnagyobb

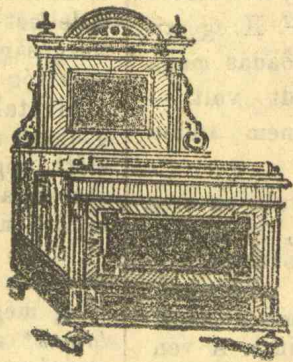
BUTOR-RAKTARA,

KOLOZSVÁRTT,

belmonostor-utca 25. szám, Redout épület.

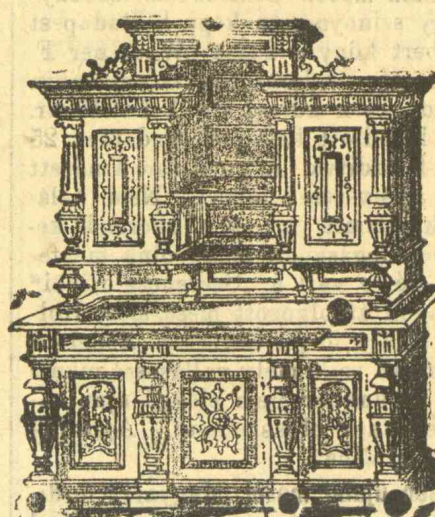
757.

(25-x)

Mindennemű kárpitos munkákkal a legdusabban ellátott raktáromban a legmagasabb igényt is kielégítő teljes szobaberendezésekhez megkívántató mindennemű cikkek és tárgyak nagy választékban találhatók, még pedig nem csak a legújabb divatnak, hanem

rococco, magyar, német, török, persa és mór-stylü berendezések is.

Bel- és külföldi szövetek, szőnygek és vasbutorokból nagy választék.

Rajz után bárminő faragott vagy másféle butordarabok gyorsan és pontosan teljesítetnek

KELENGYÉK jutányos és kedvező feltételek mellett állítatnak ki.

Nagy készlet ruganyos és afrique márczokból és lőszórral töltve — kapható mindig jótállás mellett.

DUCHONY JÁNOS.